

12 Mayıs 2016 PERŞEMBE

Resmî Gazete

Sayı : 29710

YÖNETMELİK

Orman ve Su İşleri Bakanlığından:

TAŞKIN YÖNETİM PLANLARININ HAZIRLANMASI, UYGULANMASI

VE İZLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğın amacı; taşkınların insan sağlığı, toprak, çevre, tabiat varlığı, doğal sit alanları, özel çevre koruma bölgeleri, kültürel miras, sosyal ve ekonomik faaliyetler üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılmasını sağlamak üzere havza ölçeğinde taşkın risklerinin değeriendirilmesi ve taşkın yönetim planlarının hazırlanması, uygulanması ve izlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, taşkın yönetim planlarının hazırlanması, uygulanması ve izlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2011 tarihli ve 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci, 9 uncu ve 26 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alt havza: Havzanın sularını denize veya kapalı havzalarda suyun toplandığı nihai noktaya boşaltan, ana akarsuya bağlı, daha küçük akarsular veya göller için su toplama alanını,

b) Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığını,

c) Çevresel hedef: Bir su kütlesinin kimyasal, fizikokimyasal, ekolojik, hidromorfolojik ve miktar açısından ulaşabileceği en iyi su durumunu,

ç) Havza: Nehir havzalarında suyun ayırım çizgisinden denize aktığı noktaya, kapalı havzalarda ise suyun toplandığı nihai noktaya göre suyun toplanma alanını,

d) Havza Yönetim Heyeti: Havza koruma eylem ve yönetim planları ile taşkın ve kuraklık yönetim planlarının hazırlanması, uygulamaların izlenmesi ve değerlendirilmesiyle alakalı çalışmaları havza ölçeğinde yürütmek maksadıyla her bir havza için ayrı ayrı oluşturulan heyeti,

e) Havza yönetim planı: Su havzasındaki su kaynaklarının ve canlı hayatının korunmasını, geliştirilmesini ve bozulmamasını sağlamak üzere su kaynakları için sürdürülebilir bir koruma-kullanma dengesi gözetilerek havzanın bütünü esas alınarak hazırlanan planı,

f) Havza Yönetimi Merkez Kurulu: Havza Yönetim Heyetleri tarafından iletilen hususları görüşmek ve sonuca bağlamak, sonuca bağlanmayan hususları Su Yönetim Koordinasyon Kuruluna iletmek, Su Yönetimi Koordinasyon Kurulunda alınan kararların havza ölçeğinde uygulanmasını sağlamak ve takibini yapmak üzere oluşturulan kurulu,

g) İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu: Havza koruma eylem ve yönetim planları ile taşkın yönetim planlarının ve kuraklık yönetim planlarının hazırlanması, uygulamaların izlenmesi ve değerlendirilmesiyle alakalı çalışmaları il ölçeğinde yürütmek maksadıyla her bir il için ayrı ayrı oluşturulan kurulu,

ğ) Kıyı suları: Kıyı çizgisinden itibaren deniz tarafındaki bir deniz mili yani 1852 metre mesafedeki suyu,

h) Su kaynakları: Yerüstü ve yeraltı sularını,

ı) Su kütlesi: Kendi içinde bütünlük arz eden ve yönetime esas alınan su kaynağının tamamını veya bir parçasını,

i) Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu: 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2012/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kurulan Kurulu,

j) Taşkın: Bir akarsuyun çeşitli sebeplerle yatağından taşması veya şehir kanalizasyon şebekelerinden kaynaklananlar hariç olmak üzere normal şartlar altında kuru olan bir alanın geçici olarak sularla kaplanması olayını,

k) Taşkın risk haritası: İlgili debiye göre taşkın olumsuz etkilerinin, taşkından etkilenmesi muhtemel nüfusun, ekonomik faaliyetin/faaliyetlerin cinsinin, kirliliğe sebep olabilecek tesislerin ve etkilenmesi muhtemel korunan alanların gösterildiği haritayı,

l) Taşkın riski ön değerlendirmesi: Mevcut veriler ile geçmişte yaşanmış ve gelecekte yaşanması muhtemel taşkınlar dikkate alınarak yapılan hızlı bir tarama ile meydana gelebilecek taşkın riskinin tayini ve risk değerlendirmesini ihtiva eden işlemler bütünü,

m) Taşkın riski: Taşkın olması olasılığı ile taşkın olması halinde insan sağlığı, çevre, kültürel miras ve ekonomik faaliyetler üzerinde meydana gelebilecek olumsuz etkilerin birlikte değerlendirilmesini,

n) Taşkın tehlike haritası: İlgili debiye göre taşkın halinde su altında kalacak coğrafi alanı, su seviyesini veya derinliğini, su hızını veya ilgili debiyi gösteren haritayı,

o) Taşkın yönetim planı: Taşkın tehlike ve taşkın risk haritalarına dayanan, taşkın riski altında olan alanlarda riskin yönetilmesi için uygun hedefleri ve bu hedeflere ulaşılması için alınması gereken önlemleri içeren yönetim planını,

ö) Yerüstü suyu: Kaynak suyu, çay, dere, nehir, ırmak, tabii ve suni göller ile geçiş ve kıyı sularını,

ifade eder.

İlkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Taşkınların insan sağlığı, çevre, kültürel miras, sosyal ve ekonomik faaliyet üzerindeki olumsuz etkilerinin birlikte dikkate alınarak azaltılması,

b) Taşkın yönetiminin havza ölçeğinde planlanması,

c) Sürdürülebilir bir taşkın yönetimi için havza ölçekli çoklu tedbirleri içeren çalışmaların bütüncül bir yaklaşımla ele alınması,

ç) Taşkın yönetiminde kurumsal yetki ve sorumluluklar esas alınarak kuruluşların taşkın öncesi, taşkın esnası ve taşkın sonrasında koordineli bir şekilde birlikte çalışmasının sağlanması,

d) Planlama ve yönetimde katılımcı bir yaklaşımın esas alınması,

e) Kamuoyunun taşkın konusunda bilinç düzeyinin artırılması,

f) Taşkınla doğrudan veya dolaylı ilgili olan her türlü planın ve stratejinin hazırlanmasında ve uygulanmasında Taşkın Yönetim Planlarının dikkate alınması ve entegrasyonun sağlanması,

g) Finansal kaynakların daha verimli ve etkin kullanımının sağlanması,

ğ) Taşkın kontrolünde sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşların net olarak belirlenmesi,

h) Alınması gereken tedbirler için iş planı hazırlanması,

esastır.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşkın Yönetim Planları, Tedbirler, Uygulama, İzleme ve Denetim

Taşkın yönetim planları

MADDE 6 – (1) Taşkın yönetim planları, taşkın yayılma alanları ve doğal taşkın ovaları gibi taşkın sularını tutma kapasitesine sahip alanları, geçmişte yaşanmış taşkın olaylarının etkilerini, toprak ve su yönetimi, doğa koruma, mekânsal planlama, arazi kullanımı ve fayda-maliyet gibi hususların dikkate alınması suretiyle, Ek-1’de belirtilen esaslara göre, Bakanlıkça bütün havzalar için hazırlanır veya hazırlattırılır.

(2) Taşkın yönetim planlarının hazırlanması, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi sürecinde halkın bilgiye erişimi, görüşlerinin alınması ve etkin katılımı sağlanır.

(3) Taşkın yönetim planları taşkın etkisini en aza indirecek olan bütün tamamlayıcı plan ve projeleri dikkate alır.

(4) Taşkın yönetim planında taşkın risklerinin yönetilmesi için uygun hedefler ve bu hedeflere ulaşılması için taşkın öncesi, esnası ve sonrasında alınması gereken tedbirler ve önceliklendirmeleri yer alır.

(5) Taşkın yönetim planında taşkın olayının meydana gelmesinden sonra oluşacak zararın tespitine ilişkin yapılması gereken çalışmalar belirlenir.

(6) Taşkınla ilgili yapılacak planlarda veya mevcut planların güncellenmesinde iklim değişikliğinin muhtemel etkileri dikkate alınır.

(7) Taşkın yönetim planlarına ilişkin faaliyetlerin ulusal düzeyde koordinasyonu Havza Yönetimi Merkez Kurulu tarafından sağlanır.

(8) Taşkın yönetim planlarının hazırlanması veya hazırlatılması çalışmalarına Havza Yönetim Heyetleri destek sağlar.

(9) Taşkın yönetim planlarının hazırlanması veya mevcut planların güncellenmesi sürecinde, Bakanlık tarafından talep edilmesi halinde ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli destek sağlanır.

(10) Taşkın yönetim planı çalışması yapılan havzada tasarruf sahibi olan ilgili kamu idarelerinin görüşü alınır.

(11) Hazırlanan taşkın yönetim planları Bakanlıkça yayımlanır ve altı yılda bir güncellenir. Öngörülemeyen olağanüstü haller durumunda altı yıl beklemeden de güncelleme yapılabilir.

Tedbirler

MADDE 7 – (1) Taşkın yönetim planları havzanın bütüncül olarak korunmasını sağlayacak temel ve gerektiğinde tamamlayıcı tedbirleri kapsayacak şekilde hazırlanır.

(2) Havza yönetim planında belirtilen çevresel hedefler ile uyumlu olacak şekilde tedbirler belirlenir. Ancak, taşkınların insan sağlığı, toprak, çevre, tabiat varlığı, doğal sit alanları, özel çevre koruma bölgeleri, kültürel miras, sosyal ve ekonomik faaliyet üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması için alınması zaruri olan tedbirler sebebiyle çevresel hedeflere ulaşılmasının doğal, teknik ve ekonomik olarak imkânsız hale gelmesi durumunda çevresel hedefler aşağıdaki şartların tamamının sağlanması kaydıyla değiştirilebilir.

a) Çevresel hedefler açısından daha iyi bir seçenek olan ve aynı zamanda maliyeti orantısız olmayan tedbirler ile taşkınların olumsuz etkilerinin yeterli ölçüde azaltılmasının mümkün olmaması,

b) Yüzey sularında söz konusu tedbirin uygulanması ile oluşabilecek olumsuz etkilere rağmen su durumunda ulaşılabilecek en iyi seviyeye ulaşılmasının sağlanması,

c) Yeraltı sularında söz konusu tedbirin uygulanması sebebiyle iyi yeraltı suyu durumunda mümkün olabilecek en az değişikliğe sebep olunmasının sağlanması,

ç) Söz konusu tedbirin uygulanması sebebiyle su kütlesinin mevcut durumundan daha kötü bir su durumuna gelmesine sebep olunmaması,

d) Çevresel hedeflerde yapılan değişiklik ve bu değişikliğin gerekçelerinin taşkın yönetim planında açıklanması.

(3) Havza Yönetim Heyetleri tarafından tedbirler ile ilgili olarak kamuoyunu bilgilendirme ve farkındalık artırma programları hazırlanır.

Uygulama

MADDE 8 – (1) Taşkın tehlike haritaları, taşkın risk haritaları ve taşkın yönetim planları Bakanlık tarafından kurumların erişimine açık şekilde yayınlanır.

(2) Kurumlar ile gerçek ve tüzel kişilikler tarafından yapılacak planlama ve yatırımlarda taşkın yönetim planları dikkate alınır.

(3) Tedbirler, Bakanlık ve ilgili kurumlar tarafından Havza Yönetim Heyetlerinin koordinasyonunda havzada yer alan ilgili kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde uygulanır.

(4) Tedbirlerin il düzeyinde uygulanması İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulları tarafından sağlanır.

İzleme ve denetim

MADDE 9 – (1) Taşkın yönetim planlarında belirlenen tedbirler Havza Yönetim Heyetleri tarafından izlenir ve denetlenir. İzleme ve denetleme sonuçları Bakanlığa rapor halinde gönderilir.

(2) İzleme ve denetim ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluk

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında, taşkın kontrolüne yönelik faaliyetlerin uygulanmasından ilgili mevzuatı çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar sorumludur.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Orman ve Su İşleri Bakanı yürütür.